

Tvrze, hrady až po zámky

Václav Vysoký

Zkratky okresů: CV = Chomutov, DC = Děčín, LN = Louny, LT = Litoměřice, MO = Most, TP = Teplice, UL = Ústí nad Labem.

Zkratky orografických celků: ČS = České středohoří, DH = Doupovské hory, DŽ = Džbán, KH = Krušné hory, KO = Kokořínsko, LH = Lužické hory, LP = Labské pískovce; PK = Podkrušnohorská kotlina, RP = Ralská pahorkatina, ŠP = Šluknovská pahorkatina, TK = Terezínská kotlina, ? = není jasné zařazení do orografického celku.

Malá Bukovina (hrad) – DC (ČS) 5252 – 11,8 km VHV od DC – Hrad na katastru stejnojmenné obce tj. ob. u Dolních Habartic, SSZ od Žandova, JZ od Kamenického Šenova. (KL).

Malé hradisko (= **Rovina**-hradiště) – LN (DŽ) 5748 – 16,7 km JZ od LN (www.stránky).

Malé Chvojno (tvrz) – UL (ČS) 5250 – 8,5 km S od UL – Tvrz je připomínána v r. 1623 ve stejnojmenné obci JJZ od Libouchce, S od Žďáru a VJV od Nakléřova. Pravděpodobná poloha tvrze je jižně od vsi v prostoru "am alten Schlosse". Kronika obce (www) udává prvou zprávu o tvrzi r. 1591 a zánik tvrze v 17. stol. (ULO-2).

Malé Žernoseky (zámek) – LT (ČS) 5450 – 6 km Z od LT – Zámek ve stejnojmenné obci, SSV od Lovosic, JZ od Velkých Žernosek, J od ob. Libochovany. (K2, PTO).
Syn.: Klein-Czernosek.

Malhostice (tvrz) – TP (PK) 5349 – 7,3 km JV od TP – Tvrz ve stejnojmenné obci, ZJZ od Stadic, SV od Rtyně nad Bílinou, SSV od Žalan. (KL, TP23).

Markvartice (tvrz) – DC (?ČS-?LP) 5252 – 10 km V od DC – Tvrz z r. 1568 ve stejnojmenné obci, JZ od České Kamenice, J od Srbské Kamenice, SZ od Žandova. Podle TP18 a TP23 ve 14.stol. zde stávaly 2 tvrze a na jedné tvrzi byl postaven v r. 1625 zámeček a druhá tvrz se nacházela na pozemku u čp. 116 a to na kruhovém pahorku v zahradě. (KL, TP18, TP23, www-1+stránky).
Syn: Červený Dvůr, Rotendorf.

Markvartice (zámeček) – DC (?ČS-?LP) 5252 – 10 km V od DC – Zámeček postavený v r. 1625 na místě původní tvrze ze 14.stol. na katastru stejnojmenné obce, JZ od České Kamenice, J od Srbské Kamenice, SZ od Žandova. V současné době je nepřístupný. (BTM, EVT, KL, TP23, www-1+stránky).

Syn: Červený dvůr, Červený Dvůr, Rotendorf, Rotenhof, Rothenhof, Rother H.

- Martiněves** (tvrz) – LT (?) 5650 – 18,3 km J od LT – Tvrz ve stejnojmenné obci, SV od ob. Mšené-Lázně, S od ob. Charvatce, Z od ob. Račiněves. (HZT, [www-1](#)).
- Martiněves** (zámek) – LT (?) 5650 – 18,3 km J od LT – Zámek z 16.stol. je na místě dřívější tvrze ve stejnojmenné obci, SV od ob. Mšené-Lázně, S od ob. Charvatce, Z od ob. Račiněves. ([www-1](#)).
- Maschau (hrad) (= **Mašťov**) – CV (DH) 5745 – 24 km JJZ od CV (DT2).
- Maschau (zámek) (= **Mašťov**) – CV (DH) 5745 – 24 km JJZ od CV (DT2).
- Mašťov** (hrad) – CV (DH) 5745 – 24 km JJZ od CV – Hrad na návrší nad stejnojmennou obcí, J od Radovesic, V od ob. Sedlec, S od Chmelištné. Podle DT2 je první zmínka z r. 1281. (DT2, [www-1](#)).
Syn.: Maschau.
- Mašťov** (zámek) – CV (DH) 5745 – 24 km JJZ od CV – Renesanční a barokní zámek na místě staršího hradu ve stejnojmenné obci, J od Radovesic, V od ob. Sedlec, S od Chmelištné. Podle DT2 byl přestavěn z hradu před r. 1661. (DT2, EVT, [www-1](#)).
Syn.: Maschau, Zámek Mašťovský.
- Měděnec** (tvrz) – CV (KH) 5544 – 21,8 km ZJZ od CV – Tvrz poprvé zmiňovaná v r. 1577 ve stejnojmenné obci, tj. ob. V/SV/ od Horní Halže, JV od Kovářské, JZ od Rusové. Tvrz byla zničena v sedmdesátých letech 20.stol. ([www-8+Castles+stránky](#)).
Syn.: Kupferberg.
- Medvědice** (tvrz) – LT (ČS) 5449 – 15,3 km ZJZ od LT – Tvrz ve stejnojmenné obci, JJZ od Milešova, S od ob. Mřklesy, VJV od Štěpánova. (HZT).
- Měcholupy** (tvrz) – LN (?) 5747 – 22 km JZ od LN – Tvrz stála na místě dnešního zámku ve stejnojmenné obci, J od Žatce, SV od Libořic, JZ od ob. Holedeč. ([www-1+stránky](#)).
- Měcholupy** (zámek) – LN (?) 5747 – 22 km JZ od LN – Původně raně barokní zámek na místě starší tvrze ve stejnojmenné obci, J od Žatce, SV od Libořic, JZ od ob. Holedeč. (EVT, [www-1+div.stránky](#)).
- Měrunice** (tvrz) – TP (ČS) 5548 – 18,2 km J od TP – tvrz v ob. Měrunice, ob. u Žichova, JZ od Červeného Újezdu, JJV od Bíliny – tvrz údajně zanikla před r. 1549 ([www.stránky](#)).
- Měrunice** (zámeček) – TP (ČS) 5548 – 18,2 km J od TP – Zámeček v ob. Měrunice, ob. u Žichova, JZ od Červeného Újezdu, JJV od Bíliny (KL).
- Mětluky (zámek) (= **Pnětluky**) – LT (ČS) 5549 – 15,3 km ZJZ od LT (K2, PTO).
- Mikulovice (= **Lníště-zámeček**) – MO (KH) 5447 – 13,1 km SZ od MO ([www-1](#)).
- Milčeves** (tvrz) – LN (?) 5747 – 23,5 km ZJZ od LN – Tvrz na návsi stejnojmenné obce, JJZ od Radičevsi, ZSZ od Měcholup, SV od Pšova. První zpráva o tvrzi je z r. 1415 a zřítla se v 80. letech 20. stol. – V dnešní době je z tvrze zachovala pouze jednopatrová věž. (ULO, [www-1+div.stránky](#)).
- Milčeves** (zámek) – LN (?) 5747 – 23,5 km ZJZ od LN – Barokní zámek z konce 18. stol. na návsi stejnojmenné obce, JJZ od Radičevsi, ZSZ od Měcholup, SV od Pšova – Nyní je v soukromém vlastnictví.. (EVT, ULO, [www-1+div.stránky](#)).
- Mileschau (= **Milešov-zámek**) – LT (ČS) 5449 – 14,2 km Z od LT (K).

Milešov (hrad) – LT (ČS) 5449 – 14,2 km Z od LT – Hrad byl poprvé zmiňován v r. 1391 v Milešově, Z od Velemína, J od Bořislavi, SSV od Medvědic – hrad stál na místě dnešního zámku. (ČS-2, HZT, TP23, www-1+stránky).

Milešov (zámek) – LT (ČS) 5449 – 14,2 km Z od LT – Původně renesanční zámek z přelomu 16. a 17. stol. se nachází na místě staršího hradu v Milešově, Z od Velemína, J od Bořislavi, SSV od Medvědic – zámek byl později přestavěn v barokním slohu. Nyní je zde léčebna pro dlouhotrvající nemocné (AZ-2, ČS-2, EVT, HO, HPN, HZT, K2, KI, MKP, PK, PTO, TP23, UP-2, www-1+stránky). Syn.: Mileschau, Ratschiner Hof, Schloss Milleschau, Zámek Milešov.

Milešov (zámek-zaniklý) – LT (ČS) 5449 – 14,2 km Z od LT – Zaniklý zámek, který se nacházel v prostoru Hradčanského dvora v ob. Milešov, Z od Velemína, J od Bořislavi, SSV od Medvědic (ČS-2, HZT).

Miletice (tvrz) – LT (?) 5550-5650 – cca 15,5 km JJZ od LT – Tvrz na břehu Ohře „někde“ mezi ob. Budyně n. Ohří a Kostelec n. Ohří, v prostoru Budyňského lesa. (HZT).

Milošice (zámek) – LN (?) 5747 – 22 km ZJZ od LN – Barokní zámek z 18. stol. ve stejnojmenné obci, JV od Radičevsi, SV od Milčevsi, Z od Holedečka. (www-1).

Milžany (zámek) – CV (?) 5546-5646 – 10 km JZ od CV – Zámek z 2. poloviny 18. stol. na návsi stejnojmenné obce, SV od Kadaně, Z od Března, JJZ od Ahníkova. (ULO, www-1).

Minice (tvrz) – LN (?) 5647 – 17,2 km ZSZ od LN – Tvrz poprvé zmiňovaná v r. 1437 se nacházela uprostřed hospodářského dvora v Minicích, tj. ob. JV od ob. Velemyšles, JZ od Blažimy, SV od Žíželic. (www.stránky).

Minice (zámeček) – LN (?) 5647 – 17,2 km ZSZ od LN – Zámeček se nacházel v Minicích, tj. ob. JV od ob. Velemyšles, JZ od Blažimy, SV od Žíželic – podrobnosti se nepodařilo zjistit. (www.stránky).

Mirošovice (tvrz) – TP (ČS) 5448 – 15,8 km JJZ od TP – Tvrz se nacházela na místě dnešního zámku ve stejnojmenné ob, tj. ob. u Tvrdína, J od Hrobčic, Z od Mukova, V od Obrnic. (TP23, www-1).

Mirošovice (zámek) – TP (ČS) 5448 – 15,8 km JJZ od TP – Zámek stojí na místě starší tvrze ve stejnojmenné ob, tj. ob. u Tvrdína, J od Hrobčic, Z od Mukova, V od Obrnic – dnes je značně zchátralý. (AV, TP-1, TP23, www-1+stránky+mapy). Syn.: Schloss Miroschowitz.

Mlýnce (tvrz) – LN (?) 5845 – 41,5 km JZ od LN – Tvrz ve stejnojmenné ob. Z od Lužce, S od Libyně, JV od Vrbičky – zpráva o tvrzi je např. z r. 1415, v roce 1733 byla tvrz zbořena a na stejném místě se postavil zámek. (Archiv. www-1+stránky).

Mlýnce (zámek) – LN (?) 5845 – 41,5 km JZ od LN – Novogotický /původně barokní/ zámek v ob. Mlýnce, tj. ob. Z od Lužce, S od Libyně, JV od Vrbičky. Zámek byl postaven v r. 1733 na místě tvrze. Veřejnosti je v současné době nepřístupný (Archiv, www-1stránky).

Mnetěš (tvrz) – LT (?) 5651 – 21,5 km JJV od LT – Tvrz v Mnetěši, JJV od Roudnice n.L., V od Straškova, JV od Vražkova. Tvrz se nacházela v prostoru Na Tvrzi. (HZT).

Mojžíř (tvrz) – UL (ČS) 5350 – cca 6 km VSV od UL – Tvrz na katastru ob. Mojžíř, SV od Neštěmic, SZ od Valtířova, ZSZ od Povrlů. Kdy a kde se nacházela není jasné. (KL).

Mojžíř (hrad) – UL (ČS) 5350 – cca 6 km VSV od UL – Chudé zbytky hradu se nalézají na vrchu Strážný, poblíž obce Mojžíř. Název hradu je velmi nejasný. Datum založení i zániku tohoto hradu je mi neznámé. Zanikl pravděpodobně v době po založení hradu Blansko. (www-1+stránky).
Syn.: Mosern, Strážný, Wessenstein, zřícenina hradu Strážný.

Mory (tvrz) – LN (?) 5746 – 29,9 km ZJZ od LN – Tvrz v jižní části stejnojmenné obce, JZ od Kněžic, SSZ(-SZ) od Kaštic, V od Širokých Třebčic. (ULO).

Mory (zámeček) – LN (?) 5746 – 29,9 km ZJZ od LN – Zámeček v jižní části stejnojmenné obce, JZ od Kněžic, SSZ/-SZ/ od Kaštic, V od Širokých Třebčic. V r. 1968 byl z neznámých důvodů zbořen (Archiv).

Morzinovský zámek (zámek) – DC (ČS) 5251 – 8 km JV od DC – Zámek v Benešově nad Ploučnicí, tj. ob. J od Huntířova, SV od Těchlovic – je součástí komplexu benešovských zámků. (www.mapy).

Mosern (hrad) (= **Mojžíř**) – UL (ČS) 5350 – cca 6 km VSV od UL (www-1).

Most (tvrz) – MO (PK) 5447 – Tvrz (potvrzená např. v r. 1227) se nacházela neprůkazně na místě dřívějšího Mostu, ale pravděpodobněji na vrchu Hněvín, na místě pozdějšího hradu – nutno ještě upřesnit (www.stránky).

Most (hradiště) – MO (PK) 5447 – 2 km SSZ od MO – Hradiště na výrazném vrchu (Hněvín-360 m.n.m). Z hradiště dochován val kolem nižší plošiny (www-1).
Syn.: Hněvín.

Most (hrad) – MO (PK) 5447 – 2,2 km SSZ od MO – Hrad ze 13.stol. na vrchu Hněvín nad městem Most. Založení hradu je podle www-1 v r. 1230. Hrad byl postaven v letech 1238-1248. V letech 1651–3 byl hrad na žádost města zbořen. Dnešní umělá rekonstrukce hradu s využitím zřícenin vznikla v l. 1879–1900. Později zde byla vestavěna hospoda a rozhledna. (BO-MK1983, DT2, www-1, ZOM).
Syn.: Brůx, Hněvín, Hněvín u Mostu, Landeskron, Landeswarte, Zemská stráž.

Most (komenda) – MO (PK) 5447 – 2,4 km SSV od Nového Mostu – Komenda křížovníků s červenou hvězdou ve stejnojmenném okr. městě. (DT2).

Mradice (zámek) – LN (?) 5648 – 10,3 km ZJZ od LN – Zámek z 19. stol. v obci Mradice, tj. ob. JJV od Levnice, SSZ od Lipna, SZ od Lípence – byl postaven jako obytná budova pro přilehlý hospodářský dvůr. Nyní je v soukromých rukou a je nepřístupný. (www-1+stránky).
Syn.: Zámeček v Mradicích u Postoloprta.

Mstišov (zámeček) (= **Dvojhradí**) – TP (KH) 5348 – 4,5 km SZ od TP (www-1).

Mšené (tvrz) – LT (?) 5650 – 19,5 km J od LT – Gotická tvrz v obci Mšené-Lázně, VSV od ob. Ředhošť, JV od Brnkova, SZ od Radešína - v r. 1660 byla přestavěna na zámek. (AZ-2, ČS-2, HZT, www-1).
Syn.: Mšené-lázně.

Mšené (zámek) – LT (?) 5650 – 19,5 km J od LT – Zámek postavený kolem roku 1660 na místě původní tvrze v ob. Mšené-Lázně, VSV od ob. Ředhošť, JV od Brnkova, SZ od Radešína (AZ-2, ČS-2, HZT, www-1).

Syn.: Mšené-lázně.

Mšené-lázně (tvrz) (= **Mšené**) – LT (?) 5650 – 19,5 km J od LT (AZ-2, ČS-2, HZT, TP23).

Mšené-lázně (zámek) (= **Mšené**) – LT (?) 5650 – 19,5 km J od LT (název platí až od 18. stol., kdy byly založeny místní lázně) (AZ-2, ČS-2, HZT, TP23).